

Ecologische quickscan Havendijk deelgebieden 2 en 6, Oudenburg

In het kader van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland

Colofon

In opdracht van	Willigen Partners Vastgoedontwikkelaars B.V.
Contactpersoon	M. van Es
Datum	3 oktober 2023
Kenmerk	RA22066-02
Aantal pagina's	27
Status rapport	Definitief
Contactpersoon	Benjamin Backx
Telefoonnummer	06 1511 4537
E-mail	info@ecoassist.nl
Wijze van citeren	Backx, B.J.A., 2022. Ecologische quickscan Herontwikkeling Havendijk deelgebieden 2 en 6 Oudenbosch. In het kader van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland. Rapport RA22066-02. Eco Assist, Helmond.

Eco Assist B.V.
Wildenborchlaan 62
5709 RR Helmond
06 15 114 537
info@ecoassist.nl
www.ecoassist.nl

Eco Assist is lid van het Netwerk Groene Bureaus:
*brancheorganisatie voor kwaliteitsverbetering en
belangenbehartiging*

Eco Assist B.V. is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Eco Assist; opdrachtgever vrijwaart Eco Assist voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© copyright Eco Assist B.V./ Willigen Partners Vastgoedontwikkelaars B.V.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van Willigen Partners Vastgoedontwikkelaars B.V. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Eco Assist, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
2. Plangebied & ingreep	6
2.1 Locatie	6
2.2 Beschrijving	6
2.3 Voorgenomen ingreep	7
2.4 Planning	8
3. Werkwijze	9
3.1 Quicksan	9
4. Onderzoeksresultaten beschermde gebieden	10
4.1 Natura 2000	10
4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	10
4.3 Bescherming van houtopstanden	11
5. Onderzoeksresultaten soortbescherming	12
5.1 Planten	12
5.2 Vogels	12
5.3 Zoogdieren	13
5.4 Reptielen	14
5.5 Amfibieën	15
5.6 Vissen	15
5.7 Vlinders en libellen	15
5.8 Overige ongewervelden	15
6. Conclusie en aanbevelingen	17

6.1 Gebiedsbescherming	17
6.1.1 Natura 2000	17
6.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	17
6.1.3 Bescherming van houtopstanden	17
6.2 Soortbescherming	17
6.2.1 Vogels	17
6.2.2 Zoogdieren	18
6.2.3 Overige soorten	18
6.3 Samenvatting	18
7. Bronnen	19
7.1 Rapportages & boeken	19
7.2 Websites	19
Bijlage 1: Foto's plangebied	20
Bijlage 2: Wet- en regelgeving	24

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Willigen Partners is voornemens een voormalig bedrijventerrein in de wijk Kom Noord opnieuw te ontwikkelen. Bedrijfspanen worden gesloopt en er worden nieuwe woningen gebouwd. Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat deze ingreep plaatsvindt, onderzoek te doen naar de effecten van de ingreep op beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN) en flora en fauna welke beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming.

Deze rapportage geeft de resultaten van de uitgevoerde ecologische potentie-inschatting weer, een zogenaamde quickscan. Hierbij wordt aangegeven welke beschermde planten en dieren mogelijk voorkomen in het plangebied en wat de te verwachten effecten van de ingreep hierop zijn. Daarnaast is een eerste inschatting uitgevoerd van het effect van de ingreep op beschermde gebieden.

1.2 Doel

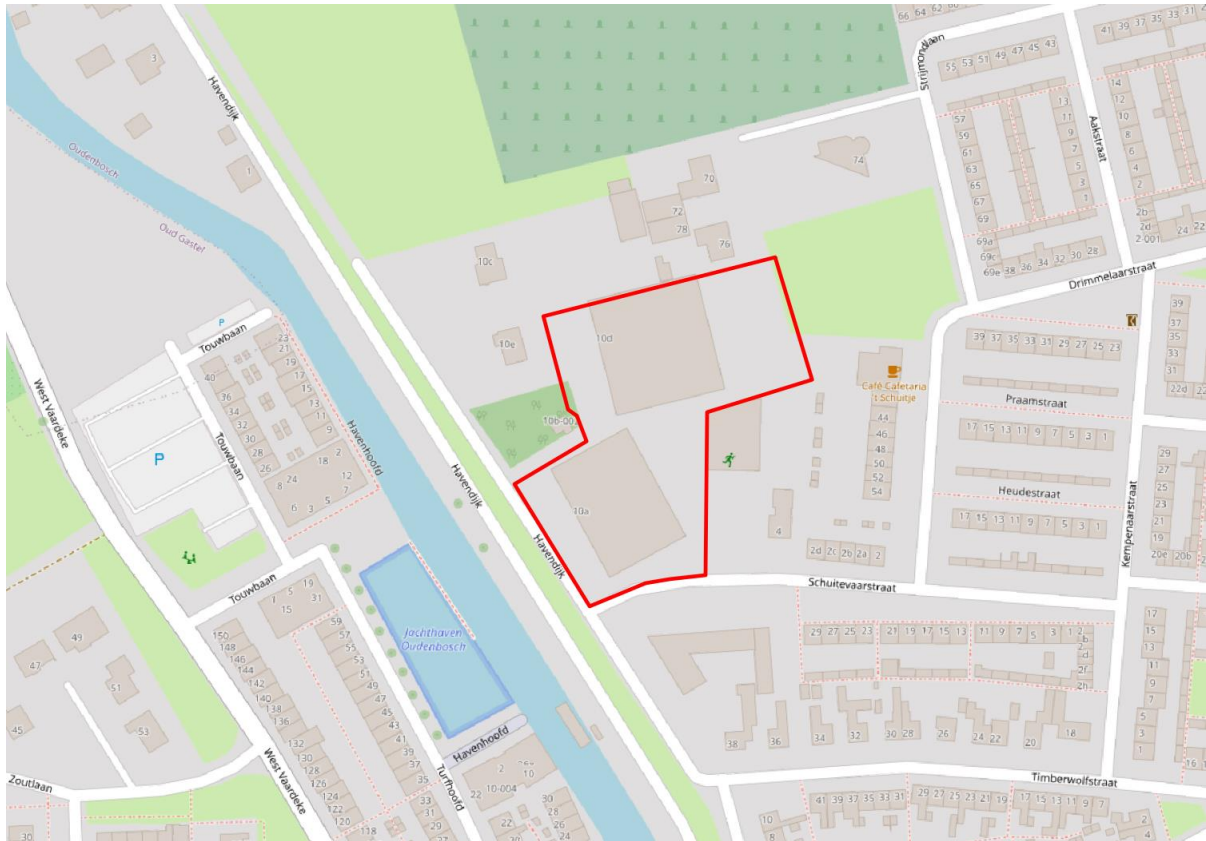
Deze quickscan beantwoordt de volgende vragen:

- Wat is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden?
- Welke beschermde planten en dieren komen potentieel voor in het plangebied?
- Heeft de ingreep mogelijk een effect op beschermde gebieden?
- Heeft de ingreep mogelijk een effect op beschermde planten en dieren?
- Heeft de ingreep effect op onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden?
- Leidt de ingreep tot een mogelijke overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Welke vervolgstappen zijn noodzakelijk om overtreding van de Wet natuurbescherming en gebiedsbescherming te voorkomen?

2. Plangebied & ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied bestaat uit verschillende gebouwen en het omliggende gebied behorende bij Havendijk deelgebieden 2 en 6. Deze zijn gelegen aan de Havendijk 10, 10E, 10F en de Schuivevaarstraat 6 te Oudenbosch, gemeente Halderberge (Noord-Brabant). In Figuur 1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing daarvan met rood aangegeven. Bron ondergrond: OpenStreetMap contributors, 2023.

2.2 Beschrijving

Het plangebied heeft de volgende landschapselementen en eigenschappen welke van belang zijn voor de potentie van het gebied voor beschermde soorten (zie Bijlage 1):

- Twee gebouwen opgetrokken uit metalen golfplaat op een betonnen onderbouw, met platte daken van golfplaat en bitumen.
- Opslag van jonge bomen, bestaande boswilg, schietwilg en esdoorn.
- Erfafscheiding in de vorm van een conifeerhaag, laurierkers en hekwerken begroeid met klimop.
- Verharding in de vorm van betonklinkers en stelconplaten.

- Algemene kruiden en grassen van voedselrijke omstandigheden zoals Jacobskruid, paardenbloem, scherpe boterbloem, akkerdistel, heermoes, vogelwicke, gestreepte witbol en straatgras.

2.3 Voorgenomen ingreep

Willigen Partners is voornemens een voormalig bedrijventerrein in de wijk Kom Noord opnieuw te ontwikkelen. Daartoe worden de nu aanwezige gebouwen gesloopt en worden er nieuwe huizen gebouwd met de bijbehorende infrastructuur. In de onderstaande afbeelding (Figuur 2) is het huidige plan voor de toekomstige inrichting van het plangebied schematisch weergegeven. Voor de woning en tuin aan de Havendijk 10B vindt alleen op papier een bestemmingsplanwijzing plaats om deze van bedrijfswoning om te zetten naar een particuliere woning, maar daartoe vinden er in zijn geheel geen fysieke aanpassing plaats.

Figuur 2. Impressie toekomstige inrichting plangebied Havendijk Oudenbosch deelgebieden 2, 6.

2.4 Planning

De planning van de werkzaamheden is nog niet bekend en hangt mede af van de snelheid waarmee de voorbereidingen zoals de bestemmingplanprocedure zijn afgerond.

3. Werkwijze

3.1 Quickscan

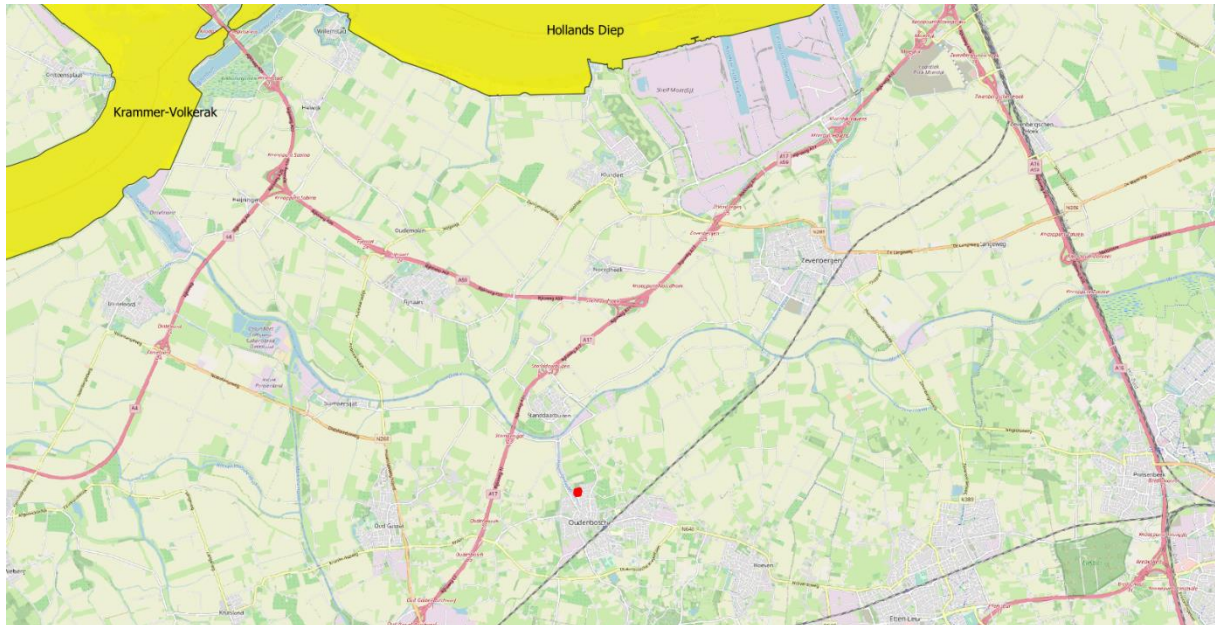
Om te komen tot een volledige potentie-inschatting zijn de volgende stappen doorlopen:

- Het plangebied werd op 11 mei 2022 bezocht door ecoloog Benjamin Backx MSc. Daarbij is in het plangebied en de directe omgeving daarvan gezocht naar beschermde soorten en sporen die wijzen op hun aanwezigheid. Hierbij is tevens de potentie van het plangebied voor beschermde soorten bepaald, een zogenaamde habitatgeschiktheidsbeoordeling. Tijdens het veldonderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker, zaklamp en fototoestel.
- De ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen delen van het Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden werd bepaald.
- Met behulp van verspreidingsatlassen, websites met verspreidingsdata en de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF) werd bepaald of in het plangebied recentelijk beschermde soorten zijn waargenomen.
- Op basis van de resultaten van het bureau- en veldonderzoek werd op grond van een deskundigenoordeel bepaald of beschermde planten- en diersoorten in het plangebied voor kunnen komen.
- In overleg met de opdrachtgever is de ingreep bepaald welke in het plangebied plaats gaat vinden.
- Op basis van de beschreven ingreep en de resultaten van het bureau- en veldonderzoek werd:
 - Vastgesteld of negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden op voorhand uit te sluiten zijn of dat daarvoor nog aanvullende onderzoeken noodzakelijk zijn;
 - Bepaald welke negatieve effecten te verwachten zijn op de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten;
 - Bepaald of beschermde houtopstanden aanwezig zijn.

4. Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 Natura 2000

De Natura 2000-gebieden welke het dichtst bij het plangebied liggen zijn 'Hollands Diep' en 'Krammer-Volkerak'. Deze gebieden liggen op een afstand van meer dan 9 kilometer van het plangebied. De ligging van het plangebied ten opzichte van deze Natura 2000-gebieden is weergegeven in Figuur 3.

Figuur 3. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. De begrenzing van de omliggende Natura 2000-gebieden is met geel weergegeven. Bron ondergrond: OpenStreetMap contributors, 2023.

Effectbeoordeling Natura 2000

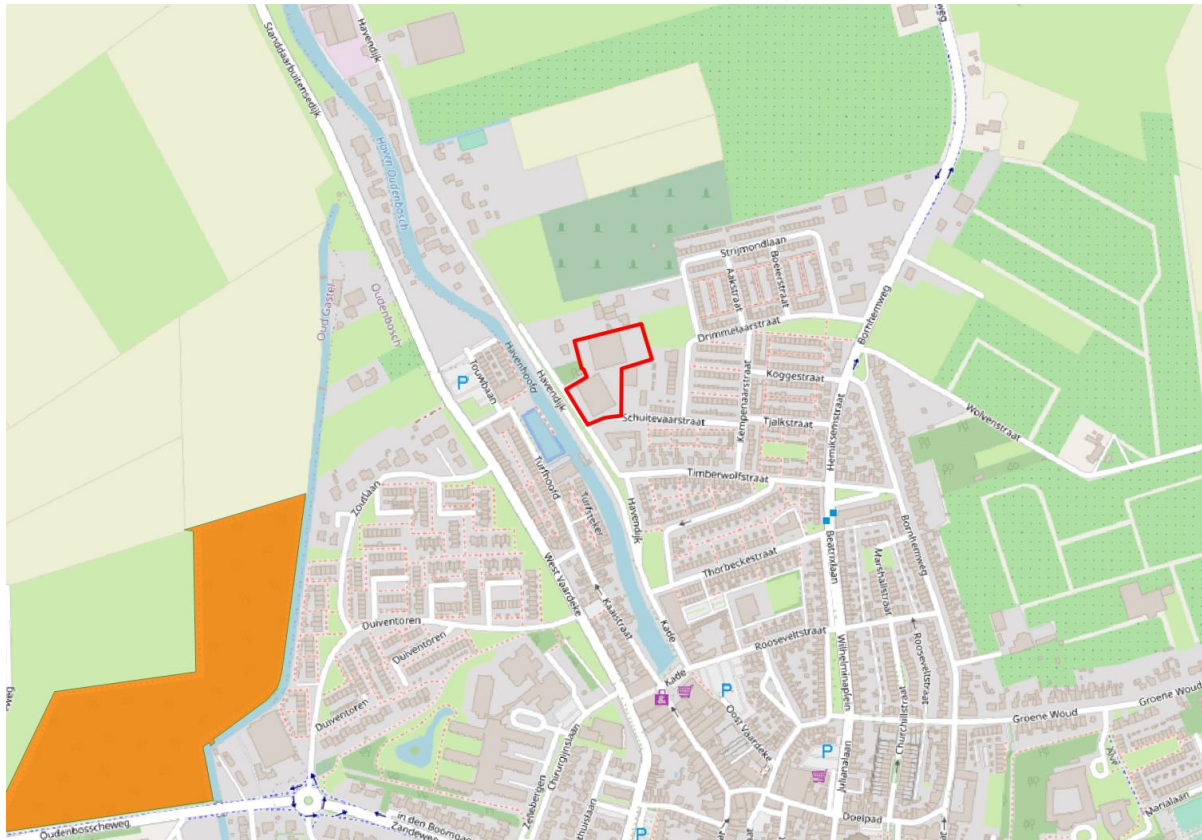
Door de afstand tussen het plangebied en deze beschermde natuurgebieden zijn negatieve effecten door geluidsverstoring, visuele verstoring of verdroging als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden op Natura 2000-gebieden uitgesloten. Tijdens de voorgenomen werkzaamheden kan stikstof worden uitgestoten. Gezien de afstand en de aard en duur van de werkzaamheden worden negatieve effecten van stikstofuitstoot en -depositie op daarvoor gevoelige habitattypen en de leefgebieden van soorten met instandhoudingsdoelstellingen als laag geschat. Om hier rechtszekerheid over te krijgen dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden.

Omdat de ingreep gepaard gaat met een wijziging in bouwvolume en gebruik leidt de ingreep mogelijk tot een toename in stikstofdepositie in de gebruiksfase. Daarmee is het tevens noodzakelijk een AERIUS-berekening uit te voeren om mogelijk effecten van stikstofdepositie in gebruiksfase vast te stellen dan wel uit te sluiten.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied is gelegen in Provincie Noord-Brabant. Het gedeelte van het Natuurnetwerk Nederland dat gelegen is binnen deze provincie wordt aangeduid als het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het gedeelte van het NNB dat zich het dichtste bij bevindt ligt op een afstand van

ongeveer 375 m verwijderd van de grens van het plangebied. De ligging van het plangebied ten opzichte van het NNB is weergegeven in Figuur 4.

Figuur 4. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. De begrenzing van het NNB is met oranje weergegeven. Bron ondergrond: OpenStreetMap contributors, 2023.

Effectbeoordeling NNN

De ingreep vindt niet plaats in het NNB. De afstand tussen het plangebied en het NNB is groot en er zijn woningen en wegen in het tussengebied aanwezig. De voorgenomen ingreep leidt niet tot effecten die uitstralen tot in het NNB, en heeft daarmee geen externe werking op het NNB. Aantasting van wezenlijke waarden of kenmerken van het NNB is daarmee op voorhand uitgesloten. Nadere toetsing aan de provinciale regels met betrekking tot het NNN is hierdoor niet noodzakelijk.

4.3 Bescherming van houtopstanden

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig welke gekapt dienen te worden ten behoeve van de ingreep welke onderdeel uitmaken van een bosperceel van meer dan 10 are of een rijbeplanting van tenminste 20 bomen. Hierdoor is er ook geen sprake van effecten op bomen welke vallen onder het gedeelte beschermde houtopstanden uit de Wet natuurbescherming. Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming is hierdoor niet van toepassing.

5. Onderzoeksresultaten soortbescherming

Uit de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF) zijn uit het plangebied geen recente waarnemingen (2017 t/m 2022) bekend van strikt beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Uit de directe omgeving van het plangebied (250 m) zijn waarnemingen bekend van huismus, gierzwaluw, roek en gewone dwergvleermuis bekend. Van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming waarvoor geen vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen zijn uit de NDFF geen waarnemingen bekend uit het plangebied of de directe omgeving daarvan.

5.1 Planten

Uit de directe omgeving van het plangebied zijn geen beschermde vaatplanten bekend. Oude bebouwing of muren welke kunnen fungeren als groeiplaats voor beschermde muurplanten zijn geheel afwezig in het plangebied. Alle overige beschermde vaatplanten stellen zeer specifieke eisen aan hun standplaats. Deze zijn binnen het plangebied niet aanwezig.

Effectbeoordeling planten

Doordat de aanwezigheid van beschermde vaatplanten in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.2 Vogels

In de bomen in het plangebied en daar direct aan grenzend (straal 75 m) zijn geen horsten van roofvogels of uilen aangetroffen. Ook zijn er geen nesten van roeken aangetroffen. In de gebouwen zijn geen voor vogels toegankelijke ruimtes aanwezig waar huismussen, gierzwaluwen of andere broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit categorie 1 t/m 4 in kunnen broeden. De aanwezigheid van nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit deze categorieën zijn dan ook redelijkerwijs uitgesloten in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Van de vogels met jaarrond beschermde nesten, categorie 5, kunnen in de directe omgeving van het plangebied nesten worden verwacht van ekster, koolmees, pimpelmees en spreeuw. In het pand aan de Havendijk 10F is achter de regenpijp tijdens het veldbezoek een bezet nest van koolmeesjes aangetroffen. Voor deze soort zijn er in de directe omgeving echter voldoende alternatieve nestplaatsen beschikbaar als deze nestplaats verdwijnt.

Verder kunnen in de directe omgeving van het plangebied zangvogels aanwezig zijn die in tuinen en stedelijk gebied broeden zoals merel, heggemus en winterkoning.

Effectbeoordeling vogels

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en verblijfplaatsen uit categorie 1 t/m 4 is binnen het plangebied uitgesloten. Voor te verwachten soorten uit categorie 5 zijn in de directe nabijheid van het plangebied voldoende alternatieve nestmogelijkheden voor handen. De ingreep leidt dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat algemene broedvogelsoorten hun nesten met eieren of jongen verlaten en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar. Dat leidt tot een overtreding van artikel 3.1 lid 1 en 2 van de Wet Natuurbescherming. Het is niet mogelijk voor de voorgenomen ingreep ontheffing te

verkrijgen voor het verstoren van broedgevallen van vogelsoorten welke van nature broeden in Europa en op natuurlijke wijze in Nederland gekomen zijn.

5.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Op grond van de geringe omvang van het plangebied en de beperkte bijdrage van de gebouwen aan het voedselaanbod (insecten) voor vleermuizen is uitgesloten dat het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt. Vleermuizen maken gebruik van doorlopende lijnvormige elementen zoals bomenlanen voor beschutting en geleiding op hun vaste vliegroutes. Binnen het plangebied zijn geen doorlopende lijnvormige elementen aanwezig die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als vaste vliegroute. Essentiële vliegroutes van vleermuizen zijn dan ook uitgesloten in het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn wel houtwallen en bomenlanen aanwezig welke door vleermuizen kunnen worden gebruikt als vaste vliegroute- en foerageergebied. Deze zijn aanwezig bij het kanaal en de houtwal ten oosten van het plangebied.

De gebouwen binnen het plangebied hebben geen spouwmuren of andere potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. De ruimtes achter de metalen beplating warmen te snel op en koelen te snel af waarmee een voor vleermuizen stabiel genoeg binnenklimaat niet bereikt wordt.

Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes of grote stukken losse bast aanwezig, waarmee verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen uitgesloten zijn.

In het plangebied kunnen de volgende soorten worden verwacht: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart en baardvleermuis.

Tabel 1: Potentieel in het plangebied aanwezige vleermuizen en functies.

	zomerverblijfplaats	kraamverblijfplaats	paarverblijfplaats	winterverblijfplaats	massawinterverblijfplaats	vliegroute	foerageergebied
gewone dwergvleermuis							X
ruige dwergvleermuis							X
kleine dwergvleermuis							X
rosse vleermuis							X
laatvlieger							X
gewone grootoorvleermuis							X
watervleermuis							X
meervleermuis							X
franjestaart							X
baardvleermuis							X

Grondgebonden zoogdieren

Uit het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn geen waarnemingen van strikt beschermde grondgebonden zoogdieren bekend uit de NDFF. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen. De gebouwen worden momenteel nog gebruikt als bedrijfsruimtes en door een sportschool. Voor kleine marterachtigen is er onvoldoende rust en dekking in het plangebied om het geschikt te laten zijn als functioneel leefgebied. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van marterachtigen zijn dan ook op basis van dit onderzoek redelijkerwijs uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoorns, nesten van eekhoorns of andere sporen (zoals knaagsporen) van eekhoorns aangetroffen in het plangebied. De aanwezigheid van verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van eekhoorns is binnen het plangebied dan ook redelijkerwijs uitgesloten.

Het plangebied is ongeschikt voor verblijfplaatsen van overige niet vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren. Het plangebied is wel geschikt voor verschillende Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Noord-Brabant een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreft o.a. de huismuis.

Effectbeoordeling zoogdieren

Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt binnen het plangebied mogelijk vleermuizen voorkomen. Op basis van de aard en ligging van het plangebied is het uitgesloten dat dit een essentieel foerageergebied betreft. De aanwezigheid van vaste vliegroutes van vleermuizen is eveneens uitgesloten. In de gebouwen binnen het plangebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Nabij het plangebied zijn wel gebouwen aanwezig welke potentieel geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Dit zijn met name de omliggende woningen en het gebouw aan de Schuitemaarstraat 4a waarin momenteel een sportschool gevestigd is. Van dat laatste pand heeft overigens alleen de gemetselde muur aan de voorzijde potentie voor vleermuizen, de stalen zijwanden zijn niet geschikt als vast rust- en verblijfplaats. Zowel voor deze gebouwen met potentiële verblijfplaatsen als de mogelijk aanwezige vaste vliegroutes nabij het plangebied is het van belang dat er zowel tijdens de aanlegfase als de gebruiksfase er geen verlichting vanuit het plangebied uitstraalt op deze gebouwen. Dat zou namelijk kunnen leiden tot het verstoren van de mogelijk aanwezige vleermuizen. In het ergste geval kan dit leiden tot het ongeschikt raken van verblijfplaatsen en vaste vliegroutes in de omgeving van het plangebied. Dit kan voorkomen worden door in een ecologisch werkprotocol te borgen dat dergelijke uitstraling van verlichting niet toegestaan is. Overige effecten op mogelijk in de omgeving aanwezige beschermde functies voor vleermuizen zijn redelijkerwijs uitgesloten.

Overige zoogdieren

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat verder geen beschermde gebiedsfuncties voor zoogdiersoorten te verwachten zijn waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt. De ingreep leidt voor deze soorten dan ook niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.4 Reptielen

Gedurende het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen binnen het plangebied. Het plangebied ligt ver buiten het bekende verspreidingsgebied van muurhagedis. Op grond van het ontbreken van voor overige reptielen geschikte ecotopen in het plangebied (zoals schrale

vegetatie met voldoende rustige, zonnige plekken) kan de aanwezigheid daarvan eveneens uitgesloten worden.

Effectbeoordeling reptielen

Doordat de aanwezigheid van reptielen in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.5 Amfibieën

Uit het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn geen waarnemingen van beschermde amfibieën bekend. Binnen het plangebied en hieraan direct grenzend ligt geen water, waarmee voortplantingswateren van amfibieën ook uitgesloten zijn. Ook zijn binnen het plangebied geen pionierssituaties aanwezig waar soorten als de rugstreeppad gebruik van kunnen maken als voortplantingsbiotoop of landhabitat. Tijdens de werkzaamheden kan dit ontstaan en rugstreeppadden kunnen als enige amfibieënsoort in Nederland relatief grote afstanden afleggen in korte tijd. Maar gezien de rugstreeppad nergens bekend is uit Oudenbosch (NDFF) wordt ook in dat geval kolonisatie niet verwacht. De aanwezigheid van beschermde amfibieën is in het plangebied dan ook uitgesloten.

De kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en meerkikker zijn door alle provincies voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Effectbeoordeling amfibieën

Doordat de aanwezigheid van beschermde amfibieën in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming. Ook is kolonisatie door rugstreeppadden gedurende de uitvoeringsfase redelijkerwijs uitgesloten omdat de soort niet bekend is uit het dorp en omstreken.

5.6 Vissen

Doordat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is zijn beschermde vissen niet aanwezig.

Effectbeoordeling vissen

Doordat in het plangebied geen water aanwezig is leidt de ingreep niet tot een negatief effect op beschermde vissen.

5.7 Vlinders en libellen

In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties met waardplanten voor die geschikt zijn als leefgebied voor beschermde libellen en dagvlinders. De aanwezigheid van beschermde libellen en vlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

Effectbeoordeling vlinders en libellen

Doordat de aanwezigheid van beschermde vlinders en libellen in het plangebied uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.8 Overige ongewervelden

Uit het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn geen overige beschermde ongewervelden bekend (NDFF). Op basis van de gebiedskenmerken en de ligging van het plangebied in stedelijk gebied worden overige beschermde ongewervelden ook niet verwacht.

Effectbeoordeling overige ongewervelden

Doordat de aanwezigheid van overige beschermde ongewervelden in het plangebied redelijkerwijs uitgesloten is leidt de ingreep voor deze soorten niet tot een negatief effect of overtreding van de Wet natuurbescherming.

6. Conclusie en aanbevelingen

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt ruim buiten de invloedssfeer van Natura 2000-gebieden voor alle mogelijk effecten met uitzondering van verrijkende effecten ten gevolge van stikstofdepositie. Gezien de afstand en de aard en duur van de werkzaamheden worden kansen op negatieve effecten van stikstofuitstoot en depositie op daarvoor gevoelige habitattypen en de leefgebieden van soorten met instandhoudingsdoelstellingen als laag ingeschat. De stikstofdepositie kan in de gebruiksfase toenemen. Dit is sterk afhankelijk van de uitstoot die de nieuwbouw met zich meebrengt en die is afhankelijk van zaken als de verwarming van de gebouwen en het aantal verkeersbewegingen van de toekomstige gebruikers. Om hier rechtszekerheid over te krijgen dient voor zowel de aanlegfase als de gebruiksfase een stikstofberekening (AERIUS-berekening) uitgevoerd te worden.

6.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De ingreep vindt niet plaats in het NNN. Daarnaast zijn negatieve effecten op wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB ten gevolge van externe werking uitgesloten. Hierdoor is een vergunning of nadere toetsing in de vorm van een Nee-tenzij-toets niet noodzakelijk.

6.1.3 Bescherming van houtopstanden

Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig welke gekapt dienen te worden ten behoeve van de ingreep welke onderdeel uitmaken van een bosperceel van meer dan 10 are of een rijbeplanting van tenminste 20 bomen. Hierdoor is er ook geen sprake van effecten op bomen welke vallen onder het gedeelte beschermde houtopstanden uit de Wet natuurbescherming. Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming is hierdoor niet van toepassing.

6.2 Soortbescherming

6.2.1 Vogels

Binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn geen beschermde functies van broedvogels met jaarrond beschermde nesten uit Categorie 1 t/m 4 te verwachten. Daarmee zijn negatieve effecten op deze soorten ook uitgesloten. Voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit Categorie 5, zoals ekster, koolmees en pimpelmees zijn voldoende alternatieve broedlocaties aanwezig in de directe omgeving van het plangebied.

Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar en zijn een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.1, lid 1 en 2. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden, moet het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen. Ook is het in dat geval aan te raden het afval dat vrijkomt in het plangebied (ruim) voor het broedseizoen te verwijderen, om de kans op broedgevallen binnen het plangebied te beperken. Het is voor de voorgenomen ingreep niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedgevallen van vogelsoorten welke van nature broeden in Europa en op natuurlijke wijze in Nederland gekomen zijn.

6.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

In de gebouwen binnen het plangebied zijn verblijfplaatsen van vleermuizen redelijkerwijs uitgesloten op basis van dit onderzoek. Ook zijn er geen bomen met potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied of vaste vliegroutes van vleermuizen zijn eveneens uitgesloten binnen het plangebied. Hierdoor is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen niet aan de orde. Daarbij is het wel van belang dat in het plangebied zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase geen verlichting wordt toegepast welke uitstraalt naar de omgeving, waar wel vaste rust- en verblijfplaatsen en vaste vliegroutes van vleermuizen aanwezig kunnen zijn.

6.2.3 Overige soorten

Overige beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn in het plangebied niet te verwachten. De ingrepen leiden dan ook niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming voor deze soorten.

6.3 Samenvatting

Op grond van de mogelijke effecten die op kunnen treden ten gevolge van de ingreep blijkt dat deze niet door de Wet natuurbescherming wordt verhinderd. Wel dient tijdens de uitvoering van werkzaamheden rekening gehouden te worden met het broedseizoen en de algemene zorgplicht. Daarnaast moet voorkomen worden dat de werkzaamheden leiden tot verstoring van mogelijk in de omgeving van het plangebied aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Daartoe dient voorafgaand aan de ingreep een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden.

De ingreep heeft geen significant negatief effect op gebieden welke onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor Natura 2000-gebieden is de kans op negatieve effecten beperkt tot verrijkende effecten van stikstof. De kans dat dit leidt tot een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen is laag. Ook worden bij de ingreep geen bomen gekapt welke vallen onder beschermde houtopstanden uit de Wet natuurbescherming.

7. Bronnen

7.1 Rapportages & boeken

Bouwens, S., 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., & A. Kiefer. 2017. Veldgids Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur.

Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.

7.2 Websites

wetten.overheid.nl

www.brabant.nl

www.natura2000.nl

www.ndff.nl

www.netwerkgroenebureaus.nl

www.verspreidingsatlas.nl/

Bijlage 1: Foto's plangebied

Figuur 5. Impressie Havendijk 10E en 10F.

Figuur 6. Impressie Havendijk 10E en 10F.

Figuur 7. Impressie Havendijk 10E en 10F.

Figuur 8. Impressie Havendijk 10.

Figuur 9. Impressie Havendijk 10.

Figuur 10. Impressie Havendijk 10.

Figuur 11. Impressie Schuitemaarstraat 6.

Figuur 12. Impressie Schuitemaarstraat 6.

Bijlage 2: Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de bescherming van de natuur in Nederland geregeld middels de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming heeft drie belangrijke onderdelen, namelijk:

- Bescherming van Natura 2000-gebieden,
- Bescherming van soorten,
- Bescherming van houtopstanden.

De hoofdlijnen van de bepalingen in deze drie onderdelen van de Wet natuurbescherming welke van belang zijn voor de nadere toetsing in dit onderzoek worden in de onderstaande paragrafen nader toegelicht.

Bescherming van Natura 2000-gebieden

Binnen de Wnb is de bescherming van zogenaamde Natura 2000-gebieden geregeld. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. De grondslag hiervoor ligt in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Welke planten- en diersoorten of habitattypen dit zijn is voor ieder gebied afzonderlijk vastgelegd middels beheerplannen met zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen. Ingrepen of evenementen mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

Activiteiten mogen alleen doorgang vinden als deze de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen, of wanneer de provincie waarin de ingreep of het evenement plaatsvindt een vergunning verleend. Bij ingrepen in gebieden van nationaal belang is het ministerie van Economische Zaken Bevoegd gezag.

Bescherming van soorten

De soortbescherming onder de Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, namelijk:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn,
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn,
- Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermde soorten).

Op soorten uit de beschermingsregimes Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn de verbodsbepalingen uit de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (1979) en Habitatrichtlijn (1992) van toepassing. Binnen de categorie andere soorten vallen soorten welke op Europees niveau niet beschermd zijn maar door Nederland wel als beschermde soort aangewezen zijn. Iedere provincie heeft zelf de mogelijkheid om een of meerdere van deze planten- en diersoorten vrij te stellen onder bepaalde voorwaarden. Wel geldt voor alle soorten de algemene zorgplicht (Artikel 1.11). Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met

mogelijk negatieve effecten op planten en dieren maatregelen dient te nemen om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen per beschermingsregime Wnb, voor zover van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen of evenementen.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 Wnb)	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2 Wnb)	Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a: Het is verboden in het wild levende soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Art 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Art 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Art 3.1 lid 4 en lid 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	
	Art 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Ontheffingen en vrijstelling

De provincies en de Minister van Economische zaken kunnen ontheffing of vrijstelling afgeven om onder voorwaarden de Wnb te overtreden. Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort. Dit is wel alleen mogelijk wanneer de aanleiding van de ingreep of activiteit valt onder een in de wet genoemd belang.

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden richt zich op de instandhouding van het oppervlakte bos in Nederland. Artikel 4.2 uit de Wet natuurbescherming verbiedt het zonder melding (gedeeltelijk) vellen van houtopstanden groter dan tien are of van meer dan twintig rijbomen welke gelegen zijn buiten de “bebouwde kom houtopstanden”. Artikel 4.3 lid 1 en 2 stellen dat het naast melding noodzakelijk is dat er herplant plaatsvindt binnen 3 jaar na het vellen van de bomen, en dat vervolgens binnen 3 jaar herplant plaats moet vinden voor niet aangeslagen beplanting. Het bevoegd gezag kan tevens een kapverbod opleggen in het geval van bijzondere beplantingen. Zoals opgenomen in Artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming geldt voor bepaalde soorten en gevallen (houtproductie of andere bedrijfsmatige activiteiten) een vrijstelling voor de bescherming houtopstanden.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Rijk richt zich in zijn ruimtelijk beleid op nationale belangen, waaronder het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Via het Besluit Algemene Regels ruimtelijke ordening (Barro) werkt het rijksbeleid door naar de ruimtelijke verordeningen van de provincies. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

In het Barro is opgenomen dat bij provinciale verordening regels worden gesteld die bewerkstelligen dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een gebied behorende tot de EHS geen activiteiten mogelijk maken die per saldo leiden tot:

- een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden;
- een significante vermindering van de oppervlakte van die gebieden;
- een vermindering van de samenhang tussen die gebieden.

Als activiteiten tot bovenstaande effecten leiden zijn deze niet toegestaan tenzij voldaan wordt aan alle volgende eisen:

- er sprake is van een groot openbaar belang;
- er geen reële alternatieven zijn;
- de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang; worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

In de Barro is tevens aangegeven dat de begrenzing kan worden gewijzigd ten behoeve van een verbetering van de samenhang of een betere planologische inpassing van de ecologische hoofdstructuur, voor zover:

- de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur worden behouden;
- de oppervlakte van de ecologische hoofdstructuur tenminste gelijk blijft.

Voor meer informatie over het NNN en het toetsingskader wordt verwezen naar de website van de Rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>).